

[Udenrigsministeren.]

i det udenrigspolitiske nævn, hvor et flertal af repræsentanterne gav tilslutning til den bestemmelse, der blev truffet, fik vi bemyndigelse til ikke at hindre vedtagelsen af den resolution, hvorigennem regeringerne opfordredes til at tage de skridt, som efter de enkelte landes forfatning måtte være fornødne til at godkende, at Grækenland og Tyrkiet opfordredes til at tiltræde traktaten. Regeringen er af den faste overbevisning, at Danmark handlede rigtigt i den givne situation; for det første måtte vi erkende vægten af de argumenter, der nu er blevet ført i marken til fordel for Grækenlands og Tyrkiets optagelse, for det andet stod det os klart, at skal et internationalt arbejde af så vidtrækkende og alvorlig karakter som Atlantpagten have nogen mulighed for at lykkes, kan det ikke være således, at et enkelt land gennemtrumfer sin vilje og derved umuliggør gennemførelsen af beslutninger, som samtlige øvrige deltagere efter en nøje prøvelse, og efter at alle synspunkter har været ført frem, anser for at være det eneste rigtige.

I overensstemmelse med den resolution, Atlantrådet vedtog i Ottawa, udbeder regeringen sig nu rigsdagens bemyndigelse til at undertegne og til sin tid at ratificere den som bilag til forslaget trykte protokollens, som hjemler, at Grækenland og Tyrkiet, om de ønsker det, tiltræder Den nordatlantiske Traktat, og at traktatens artikel 6, som afgrænser det nordatlantiske område, ændres i tilfælde af Tyrkiets tiltræden.

Jeg skal ganske kort gennemgå protokollens artikler.

Efter artikel I skal De Forenede Stater ved protokollens ikrafttræden på alle Atlantmagters vegne indbyde Grækenland og Tyrkiet til at tiltræde pagten, og disse to lande skal betragtes som medlemmer fra den dag, de deponerer deres tiltrædelsesinstrument hos De Forenede Staters regering.

Artikel II hjemler en ændring af Atlantpagtens artikel 6, der i dag ikke omfatter den del af Tyrkiet, der ligger udenfor Europa. Endvidere har man ved en ny formulering søgt at tilvejebringe en noget klarere udtryksform samt at skaffe hjemmel for, at de besættelsesstyrker, Atlantmagterne i øjeblikket har i Europa, også skal være omfattet af pagten, selvom der bliver truffet sådanne ordninger, at de ikke længere skal betragtes som besættelsesstyrker. Det drejer sig altså om de styrker, som en række af Atlantmagterne i øjeblikket har i Tyskland, og som befinder sig i Tyskland

som følge af besættelsesstatutten. Nu forhandles der om en ændring af og måske afløsning af denne besættelsesstatut med en række særlige aftaler imellem besættelseslandene og den vesttyske forbundsrepublik, og derfor er det naturligt, at man ved den nye udformning af artikel II tager hensyn til, at de altså får en anden betegnelse end hidtil, men det betyder ikke nogen reel ændring i selve stillingen.

Protokollen kan først træde i kraft, ifølge artikel III, når hver enkelt Atlantmagt har meddelt Amerikas Forenede Stater, at den godkender protokollen.

Artikel IV fastsætter, at protokollen, der skal endeligt undertegnes af stedfortræderne i London i næste uge, bliver udfærdiget både på engelsk og fransk.

Jeg har netop i dag i udenrigsministeriet fået meddelelse om, at de fleste af landene allerede har undertegnet protokollen. Således har f. eks. Norge undertegnet, og tilbage står Holland, Frankrig og Danmark og måske et enkelt land til, og det er meningen, at vi, hvis dette høje ting og dermed rigsdagen som helhed giver os bemyndigelse dertil, skulle undertegne protokollen på tirsdag, den 23. oktober.

For mig står det som ganske utvivlsomt, at Danmark må undertegne og ratificere denne protokol. Når der i forslaget til rigsdagsbeslutningen, som jeg har forelagt, står, at regeringen på Danmarks vegne „til sin tid“ vil ratificere protokollen, tager det sigte på, at de nærmere enkeltheder vedrørende Grækenlands og Tyrkiets placering i det militære kommandosystem jo endnu ikke er fastlagt og den nærmere opstilling på andre områder endnu ikke er truffet, og at vi derfor i lighed med en række lande, heriblandt i første række Holland, som førte dette synspunkt stærkt frem i Ottawa, før vi ratificerer, ønsker at være forvisset om, at Tyrkiet og Grækenland såvel i henseende til rettigheder som til forpligtelser bliver ligestillet med de andre Atlantmagter. Det er derfor ikke regeringens hensigt at benytte den bemyndigelse, som rigsdagen efter forslaget giver regeringen til at ratificere protokollen, før vi efter samråd med de pågældende lande er nået til den opfattelse, at dette spørgsmål er løst på tilfredsstillende vis.

Jeg vil gerne sige her, da jeg har forstået, at man fra nogle sider har diskuteret dette spørgsmål, at det er selvfølgelig min hensigt, inden vi ratificerer denne protokol, og når vi har fået de fornødne oplysninger, at gå til det udenrigspolitiske nævn og forelægge det de kendsgerninger, som til den tid vil